

STRATEGICZNA OCENA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA LOKALNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI MIASTA RYBNIKA
NA LATA 2007 – 2013

Przedsiębiorstwo Ocen i Inżynierii Środowiska
SOZOPROJEKT Sp. z o.o

40-029 Katowice ul. Reymonta 24
tel/fax (0-32) 757 28 67
e-mail: sozoprojekt@pro.onet.pl
<http://www.sozoprojekt.katowice.pl>

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Rybnika na lata 2007–2013

Katowice, październik 2009 r.

Przedsiębiorstwo Ocen i Inżynierii Środowiska
SOZOPROJEKT Sp. z o.o.

40-029 Katowice ul. Reymonta 24
tel/fax (0-32) 757 28 67
e-mail: sozoprojekt@pro.onet.pl
<http://www.sozoprojekt.katowice.pl>

**Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
dla Lokalnego Programu Rewitalizacji
Miasta Rybnika
na lata 2007–2013**

Opracowanie:

Anna Zawiejska

Katowice, październik 2009 r.

STRESZCZENIE

Samorząd Miasta Rybnika opracował kompleksowy program rewitalizacji do roku 2013 dla części obszarów miasta Rybnika odbiegających od średnich warunków cywilizacyjnych, czyli zdegradowanych przez przemysł, będących w stagnacji, napotykających bariery rozwojowe lub warunki nie odpowiadające potrzebom jego mieszkańców.

OBSZARY OBJĘTE LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI MIASTA RYBNIKA

Lokalny Program Rewitalizacji dotyczy wybranych dzielnic w Rybniku charakteryzujących się kumulacją problemów społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i przestrzennych takich jak:

- dzielnica Boguszowice Osiedle,
- dzielnica Chwałowice,
- dzielnica Maroko-Nowiny,
- dzielnica Niedobczyce,
- dzielnica Niewiadom,
- dzielnica Paruszowiec-Piaski,
- dzielnica Śródmieście,
- dzielnica Smolna,

oraz:

- część dzielnicy Boguszowice Stare: ul. Armii Ludowej (nr 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 35, 37) oraz ul. Sztolniowa (nr 20, 22, 26, 28, 32, 40, 42, 46, 48, 50),
- część dzielnicy Meksyk: ul. Chwałowicka (nr 27, 29, 31, 33) i ul. Żołnierzy Września (nr 3).

DZIAŁANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji ma polegać na następujących działaniach:

- *przebudowa obiektów poprzemysłowych i przystosowaniu ich do innych różnych funkcji,*
- *zagospodarowanie wolnej przestrzeni miejskiej i tworzenie estetycznych form poprawiających wizerunek miasta*
- *uzupełnienie istniejącej zabudowy przez remont istniejących użytkowanych oraz niezagospodarowanych budynków,*
- *zachowanie obiektów dziedzictwa przemysłowego, kulturowego i przyrodniczego, poprzez działania konserwatorskie, zabezpieczające oraz informacyjne prezentujące bogactwo i różnorodność obiektów cennych dla miasta pod względem historycznym, przyrodniczym i kulturowym,*
- *kompleksowe przygotowanie obszarów przeznaczonych pod działalność gospodarczą w rozpatrywanych*

przestrzeniach,

- *zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich w tym budowa nowych obiektów na cele gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne,*
- *tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu wizyjnego w celu podniesienia bezpieczeństwa,*
- *wymiana azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia,*
- *wdrażanie programów społecznych przeciwdziałających niekorzystnym trendom i zjawiskom społecznym, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, oraz niwelujących niekorzystne ich skutki.*

Zadania ujęte do wykonania w ramach dotychczasowych Lokalnych Programów Rewitalizacji będą w dalszym ciągu kontynuowane w zależności od wdrażania Funduszy Strukturalnych w Polsce i opracowywania, bądź aktualizacji, dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym oraz regionalnym.

PRZEDSIĘWZIĘCIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji został tak skonstruowany, że umożliwia wprowadzanie nowych zadań i problemów, które spełniają założenia i cele programu. Wprowadzenie nowych zadań i ewentualnej modyfikacji obszarów problemowych podlegać będzie procedurze zaopiniowania przez Radę Miasta Rybnika.

CELE OPERACYJNE PROGRAMU

Cele operacyjne realizowanego programu to:

- *unowocześnienie i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta,*
- *tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,*
- *wzrost spójności i powiązań z otoczeniem i rozbudowa infrastruktury komunalnej,*
- *wzrost znaczenia i zachowania dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego miasta,*
- *przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych,*
- *wzrost znaczenia i ochrony obiektów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,*
- *poprawa jakości środowiska,*
- *wzrost zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w tym likwidacja barier w dostępie do nauki,*
- *przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej, w tym budowa kapitału na rzecz społeczeństwa obywatelskiego.*

WPŁYW NA LOKALNY SYSTEM PRAWNY

Lokalny program rewitalizacji miasta Rybnika uwzględnia strategię rozwoju miasta, województwa i regionu i przestrzega wymagania zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa i miasta, programie ochrony środowiska i programie gospodarki odpadami miasta Rybnika.

Planowane przedsięwzięcia i założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji są zgodne z przeznaczeniem zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Cechą charakterystyczną terenu jest gęsta urbanizacja i wiele dysproporcji. Obszar bogaty w zasoby naturalne, w tym zasoby wodne, ale wykorzystany przez działalność przemysłową, charakteryzuje się gęstą zabudową mieszkaniową. Na całym analizowanym terenie występują szkody górnicze wywołane eksploatacją górnictwem prowadzoną w 4-ch aktualnie pracujących kopalniach węgla kamiennego, z czego największe szkody występują w dwóch dzielnicach objętych programem rewitalizacji, czyli Meksyku i Chwałowic.

OBIEKTY PRZYRODNICZE PODLEGAJĄCE PRAWNEJ OCHRONIE

Na terenie miasta znajdują się trzy użytki ekologiczne w tym jeden zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru obejmującego Lokalny Program Rewitalizacji, jest to Okrzeszyniec, którego celem jest ochrona potoku Okrzeszyniec wraz z terenami łąk wokół potoku. Dwa kolejne użytki ekologiczne to Kencierz, którego celem jest ochrona ekosystemów hydrogenicznych oraz Meandry rzeki Rudy, gdzie występuje bogata roślinność zielna, wiele owadów, ptaków i płazów.

Największy obszar podlegający ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe graniczy z obszarem lokalnego programu od strony północnej i północno wschodniej.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia nie będą oddziaływały na użytki ekologiczne, nie będą wprowadzały ścieków i wód opadowych do potoków biegnących przez tereny użytków ekologicznych, czyli nie spowodują zmiany jakości wód powierzchniowych w tych rejonach, które powodują, że tereny te są zasadniczym przedmiotem ochrony przyrody. Odległość planowanych przedsięwzięć od obiektów przyrodniczych prawnie chronionych wynosi zawsze parę kilometrów nie mogą mieć wpływu na stan jakości środowiska naturalnego na terenach prawnie chronionych.

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Zadania ujęte w ramach priorytetów mają za zadanie podniesienie warunków życia mieszkańców i w niewielki sposób oddziałują na jakość środowiska. Przeprowadzona ocena wpływu priorytetów i poszczególnych zadań nie wykazała negatywnego oddziaływania na środowisko.

Program będzie oddziaływać na:

- *ludzi tworząc wiele nowych możliwości dla podnoszenia standardów życia,*
- *krajobraz poprawiając warunki estetyczne miasta,*
- *dobro materialne, podnosząc wartość materialną obiektów budowlanych,*
- *zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, w wyniku zmniejszenia energochłonności obiektów,*
- *zabytki, wprowadzając możliwość ich odbudowy i przystosowania do spełnienia wymagań certyfikacji energetycznych.*

Lokalny Program Rewitalizacji Rybnika nie zakłada oddziaływania na różnorodność biologiczną, zanieczyszczenie wód, zwierzęta wolno żyjące, rośliny, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne.

PRZEDSIĘWZIĘCIA ZAWSZE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWUJĄCE NA ŚRODOWISKO

Lokalny Program Rewitalizacji nie przewiduje obecnie lokalizowania nowych przedsięwzięć zawsze znacząco oddziaływujących na środowisko. Uwzględniając jednak długofalowy charakter realizacji projektu przedsięwzięcia takie mogą się pojawić i dla takich przedsięwzięć zostały ustalone warunki brzegowe w zakresie:

- *stosowania zabezpieczeń wód podziemnych i powierzchniowych,*
- *energooszczędności obiektów,*
- *minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów,*
- *prowadzenia monitoringu stanu zanieczyszczenia gleb.*

USTALENIA Z PRZEPROWADZONEJ PROGNOZY

Ustalenia wynikające z przeprowadzonej prognozy oddziaływania na środowisko to:

- *wszystkie projektowane do realizacji przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie wpłyną na wzrost poziomu zanieczyszczenia środowiska w mieście. Dlatego nie mogą oddziaływać trans granicznie na tereny oddalone od miasta minimum 25 km,*
- *nie podjęcie decyzji o wdrożeniu programu opóźni odbudowę gęsto zurbanizowanych części miasta i spowoduje, że różnice między poziomem życia tej części miasta będą się pogłębiać, ale nie spowoduje wzrostu poziomu zanieczyszczenia środowiska,*
- *największy wpływ na środowisko będzie występował w okresie realizacji zadań inwestycyjnych, czyli w trakcie wykonywania prac budowlanych,*
- *Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z założeniami polityki ekologicznej państwa, województwa i miasta.*

ZASADY PRZESTRZEGANIA REALIZACJI PROGRAMU

Podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w ramach realizacji programu to:

- *wszystkie przedsięwzięcia realizowane będą zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,*
- *modernizowane obiekty wyposażone zostaną w nowoczesne systemy grzewcze oparte o wysoko sprawne techniki spalania lub źródła odnawialne,*
- *instalacje produkcyjne wyposażone zostaną w hermetyczne rozwiązania ujmujące zanieczyszczone gazy i posiadające instalacje do oczyszczania powietrza,*
- *ścieki bytowe wprowadzane będą do systemu kanalizacji miejskiej,*
- *wody opadowe zbierane będą systemem kanalizacji deszczowej wyposażonej w osadniki i odolejacz,*
- *ścieki przemysłowe podczyszczane będą na miejscu w zakładzie do warunków umożliwiających ich skierowanie do sieci kanalizacji miejskiej,*
- *wytwarzane odpady zbierane będą w systemie selektywnej zbiórki odpadów,*
- *wszystkie powstające odpady, które mogą ulegać biodegradacji przekazywane będą do kompostowni,*
- *instalacje produkcyjne lokalizowane będą w warunkach maksymalnego ograniczenia pracy urządzeń w otwartej przestrzeni.*